

NTFs syn på

Faglige grenseoppganger mellom yrkesgrupper i tannhelsetjenesten

Tannbehandling er en avansert og komplisert helsetjeneste hvor pasientsikkerheten må ivaretas. Tannlegene har derfor sin odontologiske profesjonsutdanning fra et universitet, noe som innebærer opparbeiding av betydelig medisinsk og akademisk kompetanse.

Tannhelsetjenesten skal ivareta pasientens orale helse på best mulig måte. God ledelse er nødvendig for å levere tjenester av høy kvalitet. Odontologisk fagkompetanse gir de beste forutsetninger for å lede i tannhelsetjenesten. Den faglige ledelsen må styrkes, og tannlegen er den naturlige leder av tannhelseteamet, med kompetanse til å lede tannhelsetjenesten på alle nivåer.

Samarbeid med annet tannhelsepersonell kan skje i form av delegering av arbeidsoppgaver, men tannlegen beholder uansett det overordnede faglige ansvaret for pasienten. Oppgaver som krever odontologisk fagkompetanse, kan kun delegeres til kvalifisert personell og dersom de kan gjennomføres under tannlegens oppsyn og tilstedeværelse. Tannleger kan således ikke erstattes av annet tannhelsepersonell.

Befolkningen skal sikres forsvarlig tilgang til spesialistkompetanse over hele landet. Pasienter skal henvises ved behov. Det kan ikke trekkes noen absolutt grense mellom spesialistarbeid og ikke spesialistarbeid utover det som reguleres i lovverk.

Tannleger har femårig mastergradsutdanning og er autorisert helsepersonell

- Tannlegen skal være ryggraden i norsk odontologi og beherske alle standardbehandlinger.
- Tannlegen har det overordnede ansvaret for pasientene, og ved samarbeid med annet helsepersonell skal tannlegen ta beslutninger i odontologiske spørsmål som gjelder undersøkelse og behandling av den enkelte pasient.
- Tannlegen har bredest faglig kompetanse og stiller diagnose, lager behandlingsplan og har ansvaret for pasientbehandlingen.
- Tannlegen beholder det overordnede ansvaret for pasientbehandlingen ved delegering av oppgaver til annet personell.
- Teamarbeid er den beste formen for effektiv kompetanseutnyttelse, forutsatt at tannlegen er leder av teamet, og at alle pasienter jevnlig er under tilsyn av en tannlege.
- Tannlegen er faglig leder og teamleder og har ansvar for klinikkens organisering og administrasjon.
- Helsepersonell skal utføre sitt arbeid i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet som kan forventes ut fra helsepersonellens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig.

Tannlegespesialister har tre til fem års tilleggsutdanning utover den odontologiske grunnutdanningen

- Spesialisten utfører undersøkelse og behandling med kunnskap og metoder som tannlegen ikke innehar eller behersker.
- Spesialisthenvisning skal skje på faglig indikasjon og med utgangspunkt i pasientens behov for et kontinuerlig helsetilbud. Forsvarlighetsprinsippet gjelder alltid.
- Hvis en pasient henvises til spesialist for en bestemt behandling eller vurdering, skal henvisende tannlege så snart som mulig orienteres om diagnose og utført behandling. Ytterligere behandling skal ikke utføres uten at henvisende tannlege orienteres.

Tannpleiere har toårig universitetsutdanning eller treårig bachelorutdanning og er autorisert helsepersonell

- Tannpleieren har kompetanse innen folkehelsearbeid og forebyggende behandling.
- Tannpleieren stiller diagnose, lager behandlingsplan og er behandlingsansvarlig der hvor tannhelselovgivningen tillater det og det er faglig forsvarlig. Tannpleierens vurderinger og planlagt behandling kan overprøves av tannlege der pasientens orale helse tilsier det.
- Tannpleieren arbeider selvstendig med oppgaver som er delegert fra tannlegen.
- Tannpleieren skal ikke utføre irreversibel behandling.

Tannhelsesekretærer har utdanning fra videregående skoler og er autorisert helsepersonell

- Tannhelsesekretærens kjerneoppgaver er assistanse, instrument- og materialhåndtering, hygienearbeid og arbeid med timebok- og pasientadministrasjon. Andre oppgaver kan utføres etter avtale.
- Tannlegen kan delegere enkelte kvalitetssikrede arbeidsoppgaver til tannhelsesekretæren under tannlegens tilstedeværelse og tilsyn, men tannlegen har fortsatt ansvaret. Ingen pasientrettede tiltak må skje uten at tannlegen er til stede.
- Tannlegen kan ikke delegere til tannhelsesekretæren oppgaver som utløser trygdestønad.
- Tannhelsesekretæren kan gjøre administrative notater i journalen og føre journal på tannlegens diktat.

Tannteknikere har fagbrev eller treårig bachelorutdanning og er autorisert helsepersonell

- Tannteknikeren fremstiller individuelt tilpasset medisinsk utstyr på bestilling fra tannlegen, i form av tannerstatninger som tannlegen plasserer i pasientens munnhule.
- Tannteknikeren har ansvar for å levere foreskrevet/pålagt/nødvendig dokumentasjon om det tanntekniske arbeidet.
- Tannteknikeren reparerer skader på tanntekniske arbeider i samarbeid med tannlegen.